

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

4 juli 2001

MOTIE

**– van de heren Carl Decaluwe, Ludwig Caluwé, Leo Peeters,
Marino Keulen, Dirk Holemans en Sven Gatz –**

betreffende een belangenconflict

VERSLAG

**over het overleg over de motie betreffende een belangenconflict
uitgebracht door de heer Dany Vandenbossche**

Samenstelling van de delegatie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Leden :

de heer Carl Decaluwe ;

de heer Marino Keulen ;

de heer Karim Van Overmeire ;

de heer Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Sven Gatz.

Zie :

642 (2000-2001)

– Nr. 1 : Motie

– Nr. 2 : Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

DAMES EN HEREN,

Op 28 maart 2001 heeft het Vlaams Parlement een motie aangenomen betreffende een belangenconflict (*Parl. St.* VI. Parl. 2000-2001, nr. 642/2). Daarin verklaart het Vlaams Parlement dat zijn belangen ernstig zijn geschaad door het wetsontwerp betreffende het recht van antwoord en het recht van informatie (DOC 50 0815/001).

Het Vlaams Parlement is van oordeel dat de Vlaamse Gemeenschap ernstig in haar belangen wordt geschaad, gelet op het feit dat de federale minister van Justitie in het vermelde wetsontwerp het recht op antwoord wil regelen, met inbegrip van de radio en de televisie. Het gaat om een belangrijke principiële aangelegenheid : de bevoegdheden die aan Vlaanderen zijn toegekend, houden ook de bevoegdheid in om de grondrechtelijke aspecten ervan te regelen.

De bespreking van het wetsontwerp in de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd opgeschort met het oog op overleg, overeenkomstig het bij de wet van 16 juni 1989 en de bijzondere wet van 7 mei 1999 gewijzigde artikel 32, § 1bis, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, dat nog steeds van toepassing is krachtens de in artikel 143 van de Grondwet opgenomen overgangsbepaling.

Het overleg heeft plaatsgehad op 23 mei 2001, onder het gezamenlijk voorzitterschap van de heer Herman De Croo en de heer Norbert De Batselier.

1. Uiteenzetting van de heer Norbert De Batselier, voorzitter van de afvaardiging van het Vlaams Parlement

De heer *Norbert De Batselier* verklaart dat het Vlaams Parlement op 28 maart 2001 een motie betreffende een belangenconflict aannam, naar aanleiding van een bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediend wetsontwerp betreffende het recht van antwoord en het recht van informatie. In dat wetsontwerp wil de federale minister van Justitie het recht van antwoord regelen, ook op radio en televisie.

In de Kamercommissie Justitie werd gesteld dat het hier gaat om een bevoegdheidsconflict. Volgens de rechtsleer houdt een bevoegdheidsconflict echter dikwijls ook een belangenconflict in. Dat is hier ook het geval. Bovendien is niet alleen het voorliggende wetsontwerp in het geding. Het gaat om een principiële aangelegenheid, namelijk de bevoegd-

heid van de gemeenschappen en de gewesten om ook de grondrechtelijke aspecten van de hen toegewezen bevoegdheden te regelen.

Uit het verslag van de bespreking die de Kamercommissie voor de Justitie heeft gewijd aan dit belangenconflict blijkt dat de Commissie van mening is dat de grondrechten tot de federale bevoegdheid behoren, tenzij de regeling ervan uitdrukkelijk is toegekend aan de gemeenschappen of de gewesten. Dat was oorspronkelijk ook de stelling van de Raad van State en het Arbitragehof. Sinds 1996 zijn de adviespraktijk van de Raad van State en de rechtspraak van het Arbitragehof echter geëvolueerd : grondrechten waarvoor de Grondwet in geen specifieke bevoegdheidsverdelende regel heeft voorzien – zo zijn bijvoorbeeld de artikelen 11, 22, 22bis, 23 en 32 van de Grondwet grondrechtsbepalingen die verwijzen naar de bevoegdheidsverdeling zonder zelf bevoegdheidsverdelend te zijn – of nieuwe grondrechten vormen geen afzonderlijke aangelegenheid die tot de bevoegdheid van de federale wetgever behoort. Indien die grondrechten kaderen in de materiële bevoegdheden van de gemeenschappen of de gewesten zijn zij daarvoor exclusief bevoegd.

Het Vlaams Parlement sluit zich aan bij die recente stelling van de Raad van State en het Arbitragehof : materiële bevoegdheden worden in hun geheel overgedragen aan de gemeenschappen en de gewesten, inclusief de bevoegdheid om de grondrechtelijke aspecten van de overgedragen aangelegenheid te regelen.

Doordat het voorliggende wetsontwerp het recht van antwoord via radio en televisie wil regelen, hetgeen een miskennis is van de adviespraktijk van de Raad van State en de rechtspraak van het Arbitragehof (omdat het een bevoegdheidsoverschrijding uitmaakt), worden de belangen van het Vlaams Parlement ernstig geschaad, aangezien het aldus gehinderd wordt in het erkennen en regelen van grondrechten in de aangelegenheden die tot zijn bevoegdheden behoren.

2. Uiteenzetting van de heer Fred Erdman, voorzitter van de Commissie voor de Justitie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers

De heer *Fred Erdman* is van mening dat de opgestarte procedure niet de meest geschikte is. De door het Vlaams Parlement opgeworpen vraag behelst immers geen belangenconflict maar een bevoegdheidsconflict. Men mag beide begrippen niet door elkaar halen. Zo het een bevoegdheidsconflict

betreft, dan staat het in de eerste plaats aan het Arbitragehof om daarover uitspraak te doen.

De vraag rijst of het recht van antwoord – luidens de stelling die de federale regering verdedigt – als een uitvloeisel van de vrijheid van meningsuiting moet worden aangemerkt die als een materie op zich wordt beschouwd, dan wel of het daarbij om een recht gaat dat in elk van de respectieve overige aangelegenheden moet worden ingevoegd. In het eerste geval is de federale overheid bevoegd om daarvan – op grond van haar restbevoegdheden – kennis te nemen. In het tweede geval moet het recht van antwoord worden geregeld door de overheid die bevoegd is om regelgevend op te treden ten opzichte van het medium waarin het recht van antwoord wordt uitgeoefend.

Met negen tegen zes stemmen en een onthouding onderschreef de Commissie voor de Justitie de door de federale regering aangehouden stelling. De door het Vlaams Parlement opgeworpen kwestie heeft betrekking op een debat met een louter juridische, en niet politieke inslag. Gelet daarop is de spreker niet de mening toegedaan dat enig overleg daarover tot een echt akkoord kan leiden.

3. Bespreking

De heer *Jo Vandeurzen* verwijst naar het verslag over de bespreking die de Commissie voor de Justitie aan het door haar uit te brengen advies heeft gewijd. In dat verslag is een door zijn fractie ingediende minderheidsnota opgenomen, die nauw aansluit bij de redenering die het Vlaams Parlement terzake volgt.

De spreker onderstreept dat het debat verder reikt dan de status van het recht van antwoord. Het zou mogelijk in aanzienlijke mate de wijze kunnen beïnvloeden waarop de wetgevende assemblees in de toekomst hun bevoegdheden zullen uitoefenen. Trekt men de door de federale regering aangehouden redenering door, dan zou het immers volstaan een bepaalde aangelegenheid als een grondrecht aan te merken om voor de regeling daarvan automatisch de federale overheid bevoegd te maken. Dat zou gelijkstaan met een complete uitholling van de bevoegdheden van de deelentiteiten.

De heer *Norbert De Batselier* is van mening dat de lopende overlegprocedure niet louter formeel is. Ze is er integendeel op gericht om tot een voor alle partijen bevredigend akkoord te komen zo de interpretatie die aan de wetgeving behoort te worden gegeven, niet helemaal vaststaat. In casu zij er

evenwel op gewezen dat het Arbitragehof de stelling van de federale regering in het verleden heeft bekrachtigd, maar dat het, gelet op de jongste evolutie van de rechtspraak van dat Hof, perfect tot de mogelijkheden behoort dat het Hof zich – zo het opnieuw voor deze aangelegenheid werd aangezocht – anderszins zou uitspreken.

De heer *Herman De Croo* onderschrijft de opmerkingen van de heer *De Batselier* over de aard van de overlegprocedure. Het overleginitiatief wijst op een constructieve houding, waarbij het in de bedoeling ligt de eigen belangen te behartigen maar tevens die van de andere deelnemers te vrijwaren. Uit de parlementaire stukken zal blijken dat het Vlaams Parlement, de Kamer van Volksvertegenwoordigers en – in een latere fase – de Senaat wel degelijk inspanningen hebben geleverd om de diverse componenten in dit land harmonieus met elkaar te laten samenleven. Voormeld initiatief komt de democratie alsmede de rechtsstaat ten goede.

De spreker kan evenwel niet anders dan vast te stellen dat het – in de huidige stand van zaken – tussen de assemblees niet tot een akkoord is gekomen over de interpretatie die moet worden gegeven aan de wetgeving met betrekking tot de bevoegdheidsverdeling. Het komt derhalve de Senaat toe daaromtrent een advies te formuleren, terwijl het Arbitragehof desnoods de eindbeslissing zal dienen te nemen.

4. Conclusie

Er wordt vastgesteld dat het overleg tussen de afvaardiging van het Vlaams Parlement en de afvaardiging van de Kamer van volksvertegenwoordigers niet tot een oplossing heeft geleid.

De verslaggever,

Dany
VANDENBOSSCHE

De voorzitter,

Norbert
DE BATSELIER